

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ

(„Службени гласник РС“, бр. 84/14, 109/15, 105/16, 79/17, 99/18 I 158/20)

(пречишћен текст – незванична верзија)

I. ПРЕДМЕТ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Овом методологијом се одређује метод регулације цене електричне енергије за гарантовано снабдевање који је заснован на оправданим трошковима пословања и одговарајућем приносу на средства уложена у ефикасно обављање енергетске делатности, елементи за које се утврђују тарифе (у даљем тексту: тарифни елементи) и начин израчунавања регулисаних цена, односно тарифа, начин обрачуна електричне енергије за гарантовано снабдевање, категорије и групе купаца, дужина регулаторног периода као временског периода за који се израчунава цена гарантованог снабдевања, начин утврђивања оправданости трошкова, као и начин, поступак и рокови за достављање документације и врста документације коју гарантовани снабдевач доставља Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција).

II. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП

Методологија се базира на механизму контроле цена електричне енергије за гарантовано снабдевање применом методе регулације „трошкови плус“, којом се гарантованом снабдевачу одређује максимална висина прихода у регулаторном периоду, односно цена електричне енергије за гарантовано снабдевање којом се обезбеђује:

- 1) покривање оправданих трошкова пословања у обављању делатности *снабдевања електричном енергијом као јавне услуге*, којима се обезбеђује краткорочна и дугорочна сигурност снабдевања;
- 2) подстицање економске и енергетске ефикасности;
- 3) недискриминација, односно једнаки положај за купце и
- 4) спречавање међусобног субвенционисања између појединих делатности које обавља *гарантовани снабдевач* и између појединих категорија и група купаца.

III. ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Појмови употребљени у методологији имају следеће значење:

Инфо правила	Скуп енергетских и економских података систематизованих у табелама који се достављају Агенцији и у циљу њеног редовног извештавања и приликом подношења одлуке о цени електричне енергије за <i>гарантовано снабдевање</i> на сагласност;
Купац	Крајњи купац и купац-произвођач електричне енергије који има статус „домаћинства“ или „малог купца електричне енергије“ сагласно закону који уређује област енергетике;

Купац-произвођач	Купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије предаје испоручује у дистрибутивни систем електричне енергије;
Максимално одобрени приход	Максимални износ прихода <i>гарантованог</i> снабдевача којим се у регулаторном периоду надокнађују сви оправдани трошкови који настају обављањем делатности <i>гарантованог снабдевања електричном енергијом као јавне услуге</i> ;
Обрачунски период	Временски период који је, по правилу, календарски месец;
Регулаторни период	Временски период у трајању од једне календарске године - у даљем тексту у формулама и објашњењима формула означен са t , и
Тарифни елементи	Обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход <i>гарантованог снабдевача</i> који је одређен за регулаторни период у складу са овом методологијом.

Остали појмови употребљени у овој методологији имају исто значење као и у закону којим се уређује област енергетике.

При израчунавању према формулама у овој методологији, све вредности које се изражавају у процентима се деле са 100.

IV. ОДРЕЂИВАЊЕ МАКСИМАЛНО ОДОБРЕНОГ ПРИХОДА

Максимално одобрени приход *гарантованог снабдевача* се обрачунава на основу оправданих трошкова пословања у обављању *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге*.

Оправданост трошкова се оцењује према природи конкретног трошка, сагледавањем његове сврсисходности, провером количина и цене којом је изазван конкретан трошак, упоредном анализом трошкова *гарантованог снабдевача* заснованом на подацима о трошковима у претходном периоду и трошковима енергетских субјеката који обављају исту енергетску делатност у земљи и окружењу (benchmarking).

IV.1. Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи

Заједничким оперативним трошковима се сматрају оперативни трошкови настали ради омогућавања функционисања *гарантованог снабдевача* који, поред *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге*, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно распоредити на поједине делатности.

Заједничким средствима се сматрају средства (нематеријална улагања осим goodwill-а, некретнине, постројења и опрема) која су неопходна за функционисање *гарантованогг снабдевача*

који, поред делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно распоредити на поједине делатности.

Заједничким трошковима амортизације се сматрају трошкови амортизације заједничких средстава настали ради омогућавања функционисања *гарантованог снабдевача* који, поред делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге, обавља другу енергетску делатност чија је цена регулисана или који, поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, а који се не могу директно распоредити на поједине делатности.

Заједничким осталим приходима се сматрају остали приходи остварени ангажовањем заједничких ресурса *гарантованог снабдевача* који се не могу директно распоредити на поједине делатности.

Заједнички оперативни трошкови, средства, трошкови амортизације и остали приходи се распоређују на делатност снабдевања електричном енергијом као јавне услуге за коју се утврђује максимално одобрени приход и на друге енергетске, односно друге делатности које се не сматрају енергетским делатностима, на основу транспарентних правила (кључева) утврђених у складу са општим актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама енергетског субјекта и објективним критеријумима.

IV.2. Обрачун максимално одобреног прихода

Максимално одобрени приход *гарантованог снабдевача* по основу обављања делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге, обрачунава се применом следеће формуле:

$$\text{МОП}_t = \text{ОТ}_t + \text{А}_t + \text{НЕЕ}_t + \text{ТД}_t + \text{ПД}_t - \text{ОП}_t + \text{КЕ}_t$$

где су:

- МОП_t – максимално одобрени приход по основу обављања делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге у периоду t (у динарима);
- ОТ_t – оперативни трошкови у периоду t (у динарима);
- А_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);
- НЕЕ_t – трошкови набавке електричне енергије, укључујући и све зависне трошкове набавке електричне енергије у периоду t (у динарима);
- ТД_t – трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије за купце који користе право на *гарантовано снабдевање* и чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем у периоду t (у динарима);
- ПД_t – пословна добит *гарантованог снабдевача* у периоду t (у динарима);
- ОП_t – остали приходи у периоду t (у динарима);
- КЕ_t – корекциони елемент у периоду t (у динарима).

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираној продаји електричне енергије из годишњег биланса потреба купаца за електричном енергијом и Енергетског биланса Републике Србије, односно на основу података који служе за њихово доношење. Аналитички подаци који нису садржани у годишњем билансу потреба купаца за

електричном енергијом и Енергетском билансу Републике Србије, процењују се на основу остварења из претходног периода, као и на основу других објективних критеријума.

IV.2.1. Оперативни трошкови

Оперативни трошкови представљају оправдане трошкове настале по основу обављања *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге* и чине их:

- 1) трошкови материјала;
- 2) трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи;
- 3) трошкови производних услуга;
- 4) нематеријални трошкови и
- 5) део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, а који се исплаћују у регулаторном периоду.

IV.2.2. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације представљају оправдане трошкове амортизације средстава која су у функцији обављања *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге*.

Трошкови амортизације обухватају трошкове амортизације постојећих средстава на почетку регулаторног периода и трошкове амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, обрачунавају се пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, обрачунавају се на основицу коју чини 50% вредности активираних нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за набавку истих.

Трошкови амортизације се рачунају према следећој формули:

$$A_t = АПС_t + ААС_t$$

где су:

- A_t – трошкови амортизације у периоду t (у динарима);
- $АПС_t$ – трошкови амортизације постојећих средстава у периоду t (у динарима) и
- $ААС_t$ – трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у периоду t (у динарима).

IV.2.3. Трошкови набавке електричне енергије

Трошкови набавке електричне енергије за *гарантовано снабдевање* представљају оправдане трошкове које *гарантовани снабдевач* има по основу набавке електричне енергије за *гарантовано снабдевање*.

Трошкови набављене електричне енергије обухватају и све зависне трошкове набавке електричне енергије у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

IV.2.4. Трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије

Трошкови коришћења дистрибутивног система електричне енергије (у даљем тексту: дистрибутивни систем) представљају производ тарифа за приступ систему за дистрибуцију електричне енергије и одговарајућих физичких величина на основу којих се користи дистрибутивни систем за потребе *гарантованог снабдевања*.

IV.2.5. Пословна добит *гарантованог снабдевача*

Пословна добит *гарантованог снабдевача*, у смислу ове методологије, обрачунава се према следећој формули:

$$\text{ПД}_t = n * (\text{ОТ}_t + \text{А}_t + \text{НЕЕ}_t + \text{ТД}_t - \text{ОП}_t + \text{КЕ}_t) / (1 - n)$$

где су:

- ПД_t – пословна добит *гарантованог снабдевача* у периоду t (у динарима) и
 n – проценат пословне добити *гарантованог снабдевача* у периоду t (у %).

Процент пословне добити *гарантованог снабдевача* може бити највише 2%.

IV.2.6. Остали приходи

Остали приходи су приходи остварени ангажовањем ресурса намењених обављању *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге*, као што су: добици од продаје средстава, приходи по основу накнађених штета, приходи по основу наплаћених трошкова судских спорова и други приходи.

IV.2.7. Корекциони елемент

Корекциони елемент је вредносни израз (новчани износ) којим се умањује или увећава максимално одобрени приход за регулаторни период (t) за износ одступања оствареног прихода по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност за $t-2$ регулаторни период од оправданог прихода за $t-2$ регулаторни период обрачунаог на начин утврђен овом методологијом, а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова остварених у $t-2$ регулаторном периоду, односно у претходним регулаторним периодима за које корекција није извршена.

Корекциони елемент се обрачунава према следећој формули:

$$\text{КЕ}_t = (\text{ОППР}_{t-2} - \text{ОПР}_{t-2}) * (1 + \text{И}_{t-2})$$

где су:

- КЕ_t – корекциони елемент за период t (у динарима);
 ОППР_{t-2} – оправдани приход по основу обављања *делатности снабдевања електричном енергијом као јавне услуге* у периоду $t-2$, обрачунао у складу са овом методологијом на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода (у динарима);
 ОПР_{t-2} – остварени приход по основу реализованих тарифних елемената и регулисаних цена на које је дата сагласност у периоду $t-2$ (у динарима) и

И_{т-2} – индекс потрошачких цена у Републици Србији у периоду т-2, према објављеном податку органа надлежног за послове статистике (у %).

У случају из ст. 1. и 2. овог пододељка, корекциони елемент се не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за прва два регулаторна периода.

Ако *гарантовани снабдевач* приликом подношења одлуке о цени електричне енергије за *гарантовано снабдевање* на сагласност Агенцији, располаже подацима о оствареним енергетским величинама и финансијским извештајима за т-1 регулаторни период, корекциони елемент се израчунава на основу података из т-1 регулаторног периода, односно претходних регулаторних периода за које корекција није извршена. У овом случају се корекциони елемент не примењује приликом обрачуна максимално одобреног прихода за први регулаторни период.

У случају да регулисане цене нису примењиване од почетка регулаторног периода, корекциони елемент се обрачунава само за део регулаторног периода у коме су регулисане цене примењиване, под условом да *гарантовани снабдевач* располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су регулисане цене примењиване. Када *гарантовани снабдевач* не располаже финансијским извештајима за део регулаторног периода у коме су регулисане цене примењиване, остварени приход се обрачунава и за део регулаторног периода у коме нису примењиване регулисане цене.

Први регулаторни период у смислу овог пододељка је календарска година у којој су примењене регулисане цене тог енергетског субјекта за *гарантовано снабдевање*, образоване у складу са законом којим се уређује област енергетике.

V. КАТЕГОРИЈЕ И ГРУПЕ КУПАЦА

Применом ове методологије, обрачунава се електрична енергија продата купцима.

V.1. Категорије купаца

Категорије купаца се одређују у зависности од врсте мерних уређаја, односно начина мерења електричне енергије и других критеријума утврђених овом методологијом (у даљем тексту: категорије купаца).

Категорије купаца су:

- 1) Потрошња на ниском напону;
- 2) Широка потрошња и
- 3) Јавно осветљење.

V.1.1. Потрошња на ниском напону

У категорији Потрошња на ниском напону су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV и којима се испоручена активна снага, активна и реактивна енергија утврђују мерењем.

V.1.2. Широка потрошња

У категорији Широка потрошња су купци чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV, којима се активна снага утврђује, у складу са овом методологијом, према одобреној снази прикључка (највише 14,49 kW за монофазни прикључак, односно 43,47 kW за

трофазни прикључак), испоручена активна енергија се утврђује мерењем, а реактивна енергија се не мери.

V.1.3. Јавно осветљење

У категорији Јавно осветљење су купци чији су уређаји повезани на дистрибутивни систем напонског нивоа до 1 kV, који електричну енергију користе за осветљење улица, тргова, тунела, пешачких пролаза, паркова, путева, историјских и других обележја, уређаја за путну сигнализацију и друга потрошња за осветљење јавних површина и јавних објеката и купци који електричну енергију користе за осветљавање рекламних паноа, којима се испоручена активна енергија утврђује мерењем или обрачуном према трајању испоруке, а активна снага и реактивна енергија се не мери.

V.2. Групе купаца

Групе купаца се утврђују у зависности од начина мерења и услова испоруке активне енергије и у зависности од намене потрошње електричне енергије.

V.2.1. Групе купаца у категорији Широка потрошња

V.2.1.1. Групе купаца у категорији Широка потрошња у зависности од начина мерења и услова испоруке активне енергије

У категорији Широка потрошња, утврђују се четири групе купаца у зависности од начина мерења и услова преузимања активне енергије:

- 1) Потрошња са једнотарифним мерењем;
- 2) Потрошња са двотарифним мерењем;
- 3) Управљана потрошња, у којој су купци чијом се потрошњом управља системом за даљинско управљање напајањем електричном енергијом котлова за грејање просторија, ТА пећи и проточних бојлера, тако да се напајање може прекинути највише два пута од по три часа дневно, с тим што се између два прекида мора обезбедити напајање у трајању од најмање четири часа и
- 4) Управљана потрошња са посебним мерењем, у којој су купци чијом се потрошњом управља системом за даљинско управљање напајањем електричном енергијом котлова за грејање просторија, ТА пећи и проточних бојлера, а испоручена активна енергија мери преко посебног мерног уређаја. Електрична енергија се испоручује у трајању од десет часова дневно, од чега осам часова непрекидно, у трајању које одређује оператор дистрибутивног система, у складу са могућностима дистрибутивног система. Ако је дневна температура, мерена у 07h, минус 10°C или нижа, у насељеном месту са управљаном потрошњом, електрична енергија се додатно испоручује у трајању од два часа. Напајање електричном енергијом у трајању од додатна два часа се обезбеђује у периоду од 12h до 22h.

V.2.1.2. Групе купаца у категорији Широка потрошња у зависности од намене потрошње

У категорији Широка потрошња, утврђују се три групе купаца у зависности од намене потрошње електричне енергије:

- 1) Домаћинство, у којој су купци који електричну енергију користе за потребе домаћинства у становима, стамбеним зградама и објектима за одмор, за потребе осветљавања припадајућих споредних, економских објеката и гаража и прилаза тим објектима, као и за погон електромотора и апарата у пољопривредним домаћинствима;

- 2) Јавна и заједничка потрошња, у којој су купци установе које је основала држава, односно аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе у области: образовања, културе, здравствене заштите становништва, дечје заштите, социјалне заштите, здравствене заштите животиња; потрошња електричне енергије за напајање заједничких уређаја и инсталација у стамбеним зградама, заједничким и споредним просторијама, као и потрошња за погон уређаја и инсталација кућних и заједничких сеоских водовода и сл. и
- 3) Остала комерцијална потрошња, у којој су купци који електричну енергију користе за потребе осветљавања и загревања пословних објеката и пословних просторија и погон мотора и апарата у тим објектима и просторијама, погон заједничких уређаја и инсталација у тим објектима и остали потрошачи из категорије Широка потрошња, који електричну енергију користе за потребе обављања привредних и других делатности и друге потребе, осим за намене из тач. 1) и 2) овог пододељка.

V.2.2. Групе купаца у категорији Јавно осветљење

У категорији Јавно осветљење, утврђују се две групе купаца у зависности од намене потрошње електричне енергије:

- 1) Јавно осветљење, у којој су купци који електричну енергију користе за осветљење улица, тргова, тунела, пешачких пролаза, паркова, путева, историјских и других обележја, уређаја за путну сигнализацију и друга потрошња за осветљење јавних површина и јавних објеката и
- 2) Светлеће рекламе, у којој су купци који електричну енергију користе за осветљавање рекламних паноа.

VI. ТАРИФНИ ЕЛЕМЕНТИ

Тарифни елементи су обрачунске величине на које се распоређује максимално одобрени приход *гаранованог снабдевача*, утврђен за регулаторни период.

Тарифни елементи су:

- 1) „активна снага“;
- 2) „активна енергија“;
- 3) „реактивна енергија“ и
- 4) „место испоруке“.

Тарифни елементи као обрачунске величине ове методологије, утврђују се за сваку од категорија купаца за регулаторни период, ако овом методологијом није другачије одређено.

VI.1. Тарифни елемент „активна снага“

Тарифни елемент „активна снага“ је годишња сума месечних максималних активних снага свих купаца из одређене категорије.

Снага се изражава у киловатима (kW).

VI.1.1. Утврђивање месечне максималне активне снаге

Месечна максимална активна снага једног купца из категорије Потрошња на ниском напону се посебно утврђује за сваки енергетски објекат намењен дистрибуцији електричне енергије -

трансформаторска станица на који је објекат купца прикључен, мерењем средње петнаестоминутне активне снаге у обрачунском периоду.

Ако се једном купцу средња петнаестоминутна активна снага мери на једном мерном месту у објекту прикљученом на дистрибутивни систем, месечна максимална активна снага је једнака највећој измереној вредности. Ако се за једног купца средња петнаестоминутна активна снага мери на више мерних места у једном објекту прикљученом на дистрибутивни систем, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

Ако се за једног купца електрична енергија испоручује из више трафостаница 10/0,4 kV/kV које се напајају из исте трансформаторске станице 35/10 kV/kV, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима у трафостаницама 10/0,4 kV/kV на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

Ако се за једног купца електрична енергија испоручује из више трафостаница 10/0,4 kV/kV, односно 20/0,4 kV/kV који се напајају са истог извода из трансформаторске станице 110/10 kV/kV, односно 110/20 kV/kV, месечна максимална активна снага је највећи збир једновремених средњих петнаестоминутних активних снага измерених на свим мерним местима у трафостаницама 10/0,4 kV/kV, односно 20/0,4 kV/kV на истом напонском нивоу, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог збира.

Купцима из категорије Широка потрошња, месечна максимална активна снага се обрачунава за календарски месец, по правилу, према одобреној снази - вршном оптерећењу утврђеном одобрењем за прикључење купца на систем, односно електроенергетском сагласношћу. Ако су, у складу са прописом којим се уређују услови испоруке и снабдевања електричном енергијом, купцу из категорије Широка потрошња, на његов захтев, уграђени аутоматски осигурачи мање називне снаге – струје од одобрене, снага се обрачунава према називној струји уграђеног аутоматског осигурача, множењем називне струје са 0,23 за монофазни прикључак, а са 0,69 за трофазни прикључак.

VI.2. Тарифни елемент „активна енергија“

Тарифни елемент „активна енергија“ је укупна активна енергија која се годишње испоручује одређеној категорији купаца.

Активна енергија једног купца је сума активних енергија које су измерене на свим мерним местима током обрачунског периода, у оквиру исте категорије и групе купаца.

Активна енергија се изражава у киловатчасовима (kWh).

VI.3. Тарифни елемент „реактивна енергија“

Тарифни елемент „реактивна енергија“ је укупна реактивна енергија која се годишње испоручује одређеној категорији купаца.

Реактивна енергија једног купца је сума реактивних енергија које су измерене на свим мерним местима током обрачунског периода, у оквиру исте категорије и групе купаца.

Реактивна енергија се изражава у киловарчасовима (kvarh).

VI.4. Тарифни елемент „место испоруке“

Тарифни елемент „место испоруке“ је укупан број мерних места свих купаца које снабдева *гарантовани снабдевач*.

За купце из категорије Јавно осветљење, којима се преузета активна енергија не мери, већ утврђује обрачуном према времену преузимања, место испоруке се утврђује према броју извода - прикључака на дистрибутивну мрежу, а за купце из групе Светлеће рекламе, према броју рекламних паноа.

Тарифни елемент „место испоруке“ се утврђује као аритметички просек броја места испоруке на почетку и на крају регулаторног периода.

VII. ТАРИФЕ

Тарифе се утврђују за сваки од тарифних елемената из поглавља VI. ове методологије.

Тарифе се утврђују по категоријама и групама купаца, ако овом методологијом није другачије одређено.

VII.1. Тарифе за тарифни елемент „активна снага“

За тарифни елемент „активна снага“ се утврђују две тарифе:

- 1) „обрачунска снага“ и
- 2) „прекомерна снага“.

Тарифа „обрачунска снага“ за купце из категорије Потрошња на ниском напону се примењује на износ месечне максималне активне снаге, ако је месечна максимална активна снага мања или једнака одобреној снази, вршном оптерећењу утврђеном одобрењем за прикључење купца на систем, односно електроенергетском сагласношћу (у даљем тексту: одобрена снага).

Тарифа „прекомерна снага“ се примењује ако је измерена месечна максимална активна снага већа од одобрене снаге, тако што се на износ одобрене снаге примењује тарифа „обрачунска снага“, а на износ разлике између измерене месечне максималне и одобрене снаге, примењује се тарифа „прекомерна снага“.

За купце из категорије Широка потрошња, утврђује се једна тарифа: „обрачунска снага“, која се примењује на одобрену снагу, у складу са поделељком VI.1.1. ове методологије.

VII.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“

За тарифни елемент „активна енергија“, у зависности од начина мерења, доба дана преузимања електричне енергије и намене потрошње електричне енергије, утврђују се тарифе:

- 1) „виша дневна тарифа за активну енергију“;
- 2) „нижа дневна тарифа за активну енергију“;
- 3) „једнотарифно мерење“;
- 4) „активна енергија – јавна расвета“ и
- 5) „активна енергија – светлеће рекламе“.

„Виша дневна тарифа за активну енергију“ се примењује на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачуноског периода, по правилу у времену од 07h до 23h сваког дана.

„Нижa дневна тарифа за активну енергију“ се примењује на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода, по правилу у времену од 00h до 07h и од 23h до 24h сваког дана.

Доба примене тарифа за активну енергију у дистрибутивном систему или појединим деловима система се може одредити и у другом периоду дана, ради обезбеђивања уравнотеженог рада система и спречавања преоптерећења уређаја и опреме, под условом да доба примене „ниже дневне тарифе за активну енергију“ почиње између 22h и 24h и траје непрекидно осам часова.

Гарантовани снабдевач о свим променама доба примене тарифа за активну енергију благовремено обавештава купце путем средстава јавног информисања или на други погодан начин, а најкасније 24 часа пре померања времена примене тарифа за активну енергију.

VII.2.1. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Потрошња на ниском напону

За купце из категорије Потрошња на ниском напону, утврђују се две тарифе за активну енергију:

- 1) „виша дневна тарифа за активну енергију“ и
- 2) „нижа дневна тарифа за активну енергију.“

VII.2.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња

За купце из категорије Широка потрошња, тарифе за активну енергију утврђују се и у зависности од количине, намене и начина потрошње активне енергије и то:

- 1) „тарифа за малу потрошњу“;
- 2) „тарифа за умерену потрошњу“ и
- 3) „тарифа за велику потрошњу“.

„Тарифа за малу потрошњу“ обухвата месечну потрошњу до 350 kWh (у даљем тексту: зелена зона).

„Тарифа за умерену потрошњу“ обухвата месечну потрошњу преко 350 kWh до 1600 kWh (у даљем тексту: плава зона).

„Тарифа за велику потрошњу“ обухвата месечну потрошњу преко 1600 kWh (у даљем тексту: црвена зона).

Тарифе из овог поделења примењују се на обрачун утрошене активне енергије у обрачунском периоду, тако што се тарифа за зелену зону примењује на количину месечно преузете активне енергије до 350 kWh, тарифа за плаву зону примењује се на месечно преузету активну енергију преко 350 kWh до 1600 kWh, а тарифа за црвену зону примењује се на месечно преузету активну енергију преко 1600 kWh.

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Јавна и заједничка потрошња, тарифа за зелену зону се примењује на количину месечно преузете активне енергије до 350 kWh, а тарифа за плаву зону на месечно преузету активну енергију преко 350 kWh.

Месечном потрошњом у смислу овог поделења, сматра се потрошња активне енергије у временском периоду од 30 дана. Уколико је обрачунски период дужи или краћи од 30 дана, месечна потрошња се утврђује сразмерно односу броја дана у обрачунском периоду и 30 дана.

VII.2.2.1. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са двотарифним мерењем и група купаца Управљана потрошња

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са двотарифним мерењем и група купаца Управљана потрошња, утврђују се следеће тарифе за активну енергију:

- 1) „виша дневна тарифа-зелена зона“;
- 2) „нижа дневна тарифа-зелена зона“;
- 3) „виша дневна тарифа-плава зона“;
- 4) „нижа дневна тарифа-плава зона“;
- 5) „виша дневна тарифа-црвена зона“ и
- 6) „нижа дневна тарифа-црвена зона“.

VII.2.2.2. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са једнотарифним мерењем

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Потрошња са једнотарифним мерењем, утврђују се следеће тарифе за активну енергију:

- 1) „једнотарифно мерење - зелена зона“;
- 2) „једнотарифно мерење - плава зона“ и
- 3) „једнотарифно мерење - црвена зона“.

VII.2.2.3. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња са посебним мерењем

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња са посебним мерењем, на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода се примењују:

- 1) „нижа дневна тарифа - зелена зона“;
- 2) „нижа дневна тарифа - плава зона“ и
- 3) „нижа дневна тарифа - црвена зона“.

VII.2.3. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за купце из категорије Јавно осветљење

За купце из категорије Јавно осветљење, утврђују се следеће тарифе за активну енергију, без обзира на доба дана у коме се енергија преузима:

- 1) „активна енергија – јавна расвета“ и
- 2) „активна енергија – светлеће рекламе“.

За купце из категорије Јавно осветљење - група купаца Светлеће рекламе, на износ активне енергије коју купци преузимају из система током обрачунског периода се примењује тарифа - „активна енергија – светлеће рекламе“, а за све остале купце из ове категорије тарифа - „активна енергија – јавна расвета“.

VII.3. Тарифе за тарифни елемент „реактивна енергија“

За тарифни елемент „реактивна енергија“ утврђују се две тарифе:

- 1) „реактивна енергија“ и
- 2) „прекомерна реактивна енергија“.

Тарифа „реактивна енергија“ се примењује на износ измерене реактивне енергије, ако је фактор снаге на месту преузимања из дистрибутивног система за обрачунски период већи или једнак 0,95.

Ако је фактор снаге на месту преузимања из дистрибутивног система за обрачунски период мањи од 0,95, тарифа „реактивна енергија“ се примењује на износ реактивне енергије која одговара фактору снаге 0,95, а тарифа „прекомерна реактивна енергија“ се примењује на износ позитивне разлике измерене реактивне енергије и реактивне енергије која одговара фактору снаге 0,95.

VII.4. Тарифа за тарифни елемент „место испоруке“

За тарифни елемент „место испоруке“ се утврђује тарифа „трошак *гарантованог снабдевача*“.

VIII. НАЧИН ИЗРАЧУНАВАЊА ТАРИФА И ЊИХОВИ РЕЛАТИВНИ ОДНОСИ

Тарифе за продају електричне енергије за све купце које снабдева *гарантовани снабдевач* у оквиру исте категорије и групе купаца једнаке су на целој територији Републике Србије.

VIII.1. Израчунавање тарифа за тарифни елемент „активна снага“

Тарифе за тарифни елемент „активна снага“ се утврђују за категорије купаца Потрошња на ниском напону и Широка потрошња и изражавају се у динарима по kW.

VIII.1.1. Тарифе „обрачунска снага“ и „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система према следећој формули:

$$ТОС_{\text{нн}} = \text{ТПДСАС}_{\text{нн,т}} / (AC_{\text{нн,т}} + \text{РОД}_{\text{пс,ос}} * \text{ПС}_{\text{нн,т}})$$

где су:

- ТОС_{нн} - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kW);
- ТПДСАС_{нн,т} - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајућих величина за тарифни елемент „активна снага“, за категорију Потрошња на ниском напону у периоду т (у динарима);
- AC_{нн,т} - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у kW);
- ПС_{нн,т} - износ прекомерне снаге, када је измерена месечна максимална активна снага већа од одобрене снаге, за категорију Потрошња на ниском напону у периоду т (у kW) и
- РОД_{пс,ос} - релативни однос тарифа „прекомерна снага“ и „обрачунска снага“ за категорију Потрошња на ниском напону.

Тарифа „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује према формули:

$$\text{ТПС}_{\text{нн}} = \text{РОД}_{\text{пс,ос}} * \text{ТОС}_{\text{нн}}$$

где је

ТПС_{нн} - тарифа „прекомерна снага“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kW).

Релативни однос тарифа „прекомерна снага“ и „обрачунска снага“ је 2.

VIII.1.2. Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња

Тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система, према следећој формули:

$$ТОС_{шп} = ТПДСАС_{шп,т} / АС_{шп,т}$$

где су:

ТОС_{шп} - тарифа „обрачунска снага“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kW);

ТПДСАС_{шп,т} - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајуће величине за тарифни елемент „активна снага“ за категорију Широка потрошња у периоду т (у динарима) и

АС_{шп,т} - тарифни елемент „активна снага“ за категорију Широка потрошња у периоду т (у kW).

VIII.2. Израчунавање тарифа за тарифни елемент „активна енергија“

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Потрошња на ниском напону се утврђују према тарифи „нижа дневна тарифа за активну енергију“, која се утврђује као базна тарифа и којој се додељује коефицијент 1, а према следећем релативном односу:

- „виша дневна тарифа за активну енергију“ 3,00
- „нижа дневна тарифа за активну енергију“ 1,00

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Широка потрошња се утврђују према тарифи „нижа дневна тарифа – зелена зона“, која се утврђује као базна тарифа којој се додељује коефицијент 1, а према следећим релативним односима:

1) „виша дневна тарифа - зелена зона“	4,00
2) „нижа дневна тарифа - зелена зона“	1,00
3) „једнотарифно мерење - зелена зона“	3,50
4) „виша дневна тарифа - плава зона“	6,00
5) „нижа дневна тарифа - плава зона“	1,50
6) „једнотарифно мерење - плава зона“	5,25
7) „виша дневна тарифа - црвена зона“	12,00
8) „нижа дневна тарифа - црвена зона“	3,00
9) „једнотарифно мерење - црвена зона“	10,50

Тарифа за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Јавно осветљење се утврђује према тарифи „активна енергија - јавна расвета“, која се утврђује као базна и којој се додељује коефицијент 1, а према следећем релативном односу:

1) „активна енергија - јавна расвета“	1,00
2) „активна енергија – светлеће рекламе“	1,50

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ се изражавају у динарима по kWh.

VIII.2.1. „Ниска дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону

„Ниска дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система трошкова набавке електричне енергије, пословне добити и корекционог елемента, одређених у складу са одељком IV.2.ове методологије, према следећој формули:

$$HT_{HH} = (TPDCAE_{HH,T} + 0,0255 * (HEE_T + PD_T - KE_T)) / (AENT_{HH,T} + PO_{BT,HT} * AEBT_{HH,T})$$

где су:

- HT_{HH} - „ниска дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kWh);
- $TPDCAE_{HH,T}$ - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајућих величина за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону у периоду т (у динарима);
- HEE_T - трошкови набавке електричне енергије, укључујући и све зависне трошкове набавке електричне енергије у периоду т (у динарима);
- PD_T - пословна добит гарантованог снабдевача у периоду т (у динарима);
- KE_T - корекциони елемент у периоду т (у динарима);
- $AENT_{HH,T}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на ниском напону током трајања ниже дневне тарифе у периоду т (у kWh);
- $AEBT_{HH,T}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Потрошња на ниском напону током трајања више дневне тарифе у периоду т (у kWh) и
- $PO_{BT,HT}$ - релативни однос више и ниже дневне тарифе за активну енергију.

Релативни однос тарифа има вредност из одељка VIII.2. ове методологије.

VIII.2.2. „Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону

„Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује према следећој формули:

$$VT_{HH} = PO_{BT,HT} * HT_{HH}$$

где је

- VT_{HH} - „Виша дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kWh);

VIII.2.3. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију Широка потрошња

„Ниска дневна тарифа за активну енергију“ за категорију Широка потрошња се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система, трошкова набавке електричне енергије, пословне добити и корекционог елемента, одређених у складу са одељком IV.2.ове методологије, према следећој формули:

$$HT_{ШП} = (TPDCAE_{ШП,T} + 0,9740 * (HEE_T - KE_T)) / (AENT_{ШП,T} + PO_{BT,HT} * AEBT_{ШП,T} +$$

$$PO3_{JT3,HT3} * AEJT3_{\text{шп},T} + POП_{HTП,HT3} * AENTП_{\text{шп},T} + POП_{BTП,HT3} * AEBTП_{\text{шп},T} + POП_{JTP,HT3} * AEJTP_{\text{шп},T} + POЦ_{BTЦ,HTЦ} * AENTЦ_{\text{шп},T} + POЦ_{BTЦ,HTЦ} * AEBTЦ_{\text{шп},T} + POЦ_{JTЦ,HTЦ} * AEJTC_{\text{шп},T}$$

где су:

- HT3_{шп} - „нижа дневна тарифа – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ТПДСАЕ_{шп,Т} - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајућих величина за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију широка потрошња у периоду т (у динарима);
- HEE_Т – трошкови набавке електричне енергије, укључујући и све зависне трошкове набавке електричне енергије у периоду т (у динарима);
- ПД_Т – пословна добит гарантованог снабдевача у периоду т (у динарима);
- KE_Т – корекциони елемент у периоду т (у динарима);
- AENT3_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у зеленој зони у периоду т (у kWh);
- AEBT3_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у зеленој зони у периоду т (у kWh);
- AEJT3_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у зеленој зони у периоду т (у kWh);
- AENTП_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у плавој зони у периоду т (у kWh);
- AEBTП_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у плавој зони у периоду т (у kWh);
- AEJTP_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у плавој зони у периоду т (у kWh);
- AENTЦ_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања ниже дневне тарифе у црвеној зони у периоду т (у kWh);
- AEBTЦ_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња током трајања више дневне тарифе у црвеној зони у периоду т (у kWh);
- AEJTC_{шп,Т} - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња са једнотарифним мерењем у црвеној зони у периоду т (у kWh);
- PO3_{BT3,HT3} - релативни однос „више дневне тарифе-зелена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- PO3_{JT3,HT3} - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење–зелена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- POП_{HTП,HT3} - релативни однос „ниже дневне тарифе-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- POП_{BTП,HT3} - релативни однос „више дневне тарифе-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- POП_{JTP,HT3} - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење-плава зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- POЦ_{HTЦ,HT3} - релативни однос „ниже дневне тарифе- црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“;
- POЦ_{BTЦ,HT3} - релативни однос „више дневне тарифе - црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“ и
- POЦ_{JTЦ,HT3} - релативни однос тарифе „једнотарифно мерење- црвена зона“ и „ниже дневне тарифе-зелена зона“.

Активна енергија у плавој и црвеној зони планирана за продају купцима из категорије Широка потрошња се одређује као збир енергија планираних за продају купцима из група које су дефинисане у пододељку V.2.1.1. при чему се активна енергија у плавој и црвеној зони за групу купаца Управљана потрошња множи коефицијентом 0,85.

Релативни односи тарифа у формули имају вредности из одељка VIII.2. ове методологије.

Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију Широка потрошња и то: „виша дневна тарифа – зелена зона“, „једнотарифно мерење – зелена зона“, „нижа дневна тарифа – плава зона“, „виша дневна тарифа – плава зона“, „једнотарифно мерење – плава зона“, „нижа дневна тарифа – црвена зона“, „виша дневна тарифа – црвена зона“ и „једнотарифно мерење – црвена зона“, одређују се према следећим формулама:

$$ВТЗ_{\text{шп}} = \text{РОЗ}_{\text{ВТЗ,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$ЈТЗ_{\text{шп}} = \text{РОЗ}_{\text{ЈТЗ,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{НТП}_{\text{шп}} = \text{РОП}_{\text{НТП,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{ВТП}_{\text{шп}} = \text{РОП}_{\text{ВТП,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{ЈТП}_{\text{шп}} = \text{РОП}_{\text{ЈТП,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{НТЦ}_{\text{шп}} = \text{РОЦ}_{\text{НТЦ,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{ВТЦ}_{\text{шп}} = \text{РОЦ}_{\text{ВТЦ,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

$$\text{ЈТЦ}_{\text{шп}} = \text{РОЦ}_{\text{ЈТЦ,НТЗ}} * \text{НТЗ}_{\text{шп}}$$

где су:

- ВТЗ_{шп} - „виша дневна тарифа – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ЈТЗ_{шп} - „једнотарифно мерење – зелена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- НТП_{шп} - „нижа дневна тарифа – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ВТП_{шп} - „виша дневна тарифа – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ЈТП_{шп} - „једнотарифно мерење – плава зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- НТЦ_{шп} - „нижа дневна тарифа – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ВТЦ_{шп} - „виша дневна тарифа – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh);
- ЈТЦ_{шп} - „једнотарифно мерење – црвена зона“ за категорију Широка потрошња (у динарима по kWh).

VIII.2.4. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња

За купце из категорије Широка потрошња - група купаца Управљана потрошња, тарифа за активну енергију: „виша дневна тарифа - плава зона“, „нижа дневна тарифа - плава зона“, „виша дневна тарифа - црвена зона“ и „нижа дневна тарифа - црвена зона“ се одређују множењем одговарајућих тарифа, утврђених сагласно пододељку VIII.2.3. ове методологије, коефицијентом 0,85.

VIII.2.7. Тарифе за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију купаца Јавно осветљење

Тарифа „активна енергија - јавна расвета“ за категорију Јавно осветљење се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система, трошкова набавке електричне енергије, пословне добити и корекционог елемента, одређених у складу са одељком IV.2. ове методологије, према следећој формули:

$$TAE_{jр} = (ТПДСАЕ_{jр,т} + 0,0005 * (НЕЕ_{т} - KE_{т})) / (AE_{jр,т} + PO_{jр,ср} * AE_{ср,т})$$

где су:

- $TAE_{jр}$ - тарифа „активна енергија - јавна расвета“ (у динарима по kWh);
- $ТПДСАЕ_{jр,т}$ - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајућих величина за тарифни елемент „активна енергија“ за категорију јавна расвета у периоду т (у динарима);
- $НЕЕ_{т}$ - трошкови набавке електричне енергије, укључујући и све зависне трошкове набавке електричне енергије у периоду т (у динарима);
- $ПД_{т}$ - пословна добит гарантованог снабдевача у периоду т (у динарима);
- $KE_{т}$ - корекциони елемент у периоду т (у динарима);
- $AE_{jр,т}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Јавно осветљење група Јавна расвета у периоду т (у kWh);
- $AE_{ср,т}$ - активна енергија планирана за продају купцима из категорије Јавно осветљење група Светлеће рекламе у периоду т (у kWh) и
- $PO_{jр,ср}$ - релативни однос тарифе „активна енергија – светлеће рекламе“ и „активна енергија - јавна расвета“ који има вредност из одељка VIII.2. ове методологије.

Тарифа „активна енергија – светлеће рекламе“ се одређује према следећој формули:

$$TAE_{ср} = PO_{jр,ср} * TAE_{jо}$$

где је:

- $TAE_{ср}$ - тарифа „активна енергија - светлеће рекламе“ (у динарима по kWh);

VIII.3. Израчунавање тарифа за тарифни елемент „реактивна енергија“

Тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону се одређује на основу трошка коришћења дистрибутивног система, према следећој формули:

$$TRE_{нн} = ТПДСРЕ_{нн,т} / (PE_{нн,т} + POPE_{пре,ре} * PRE_{нн,т})$$

где су:

- TR_{nn} - тарифа „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kvarh);
- $TPD_{SRE_{nn,t}}$ - трошак коришћења дистрибутивног система који је одређен као производ тарифа за приступ дистрибутивном систему и одговарајућих величина за тарифни елемент „реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону у периоду t (у динарима);
- $RE_{nn,t}$ - износ измерене реактивне енергије, када је фактор снаге на месту преузимања из дистрибутивног система за обрачунски период већи или једнак 0,95 за категорију Потрошња на ниском напону у периоду t (у kvarh);
- $PRE_{nn,t}$ - износ позитивне разлике измерене реактивне енергије и реактивне енергије која одговара фактору снаге 0,95 за категорију Потрошња на ниском напону у периоду t (у kvarh) и
- $PORE_{pre,pe}$ - релативни однос тарифа „прекомерна реактивна енергија“ и „реактивна енергија“.

Тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону одређује се према формули:

$$TPRE_{nn} = PORE_{pre,pe} * TR_{nn}$$

где је

- $TPRE_{nn}$ - тарифа „прекомерна реактивна енергија“ за категорију Потрошња на ниском напону (у динарима по kvarh).

Релативни однос тарифа „прекомерна реактивна енергија“ и „реактивна енергија“ је 2.

VIII.4. Израчунавање тарифе за тарифни елемент „место испоруке“

Тарифа „трошак гарантованог снабдевача“ за све категорије купаца се утврђује у једнаком износу за календарски месец.

Тарифа „трошак гарантованог снабдевача“ се изражава у динарима по месту испоруке.

Тарифа „трошак гарантованог снабдевача“ се одређује на основу оперативних трошкова, трошкова амортизације и осталих прихода гарантованог снабдевача одређених у складу са одељком IV.2. ове методологије, према следећој формули:

$$TGS = ((OT_t + A_t + PD_t - OP_t) / MI_t) / 12$$

где су:

- TGS - тарифа „трошак гарантованог снабдевача“ (у динарима по месту испоруке);
- OT_t - оперативни трошкови у периоду t (у динарима);
- A_t - трошкови амортизације у периоду t (у динарима);
- OP_t - остали приходи у периоду t (у динарима) и
- MI_t - тарифни елемент „место испоруке“ у периоду t .

IX. НАЧИН ОБРАЧУНА

Продата електрична енергија се обрачунава на основу тарифа за обрачунски период.

Ако се у току обрачунског периода промене тарифе, електрична енергија се обрачунава применом до тада важећих и нових тарифа, сразмерно броју дана њиховог важења у обрачунском периоду.

X. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ЗА ОБРАЧУН

X.1. Прекид или ограничење испоруке електричне енергије због поремећаја у систему

У случају прекида испоруке електричне енергије због поремећаја у дистрибутивном систему, при утврђивању месечне максималне активне снаге, неће се узимати у обзир постигнута оптерећења у првих осам часова након успостављања нормалне испоруке електричне енергије, ако су остварене техничке могућности за утврђивање тог оптерећења.

Ако је прекид испоруке електричне енергије због поремећаја у дистрибутивном систему или услед квара на постројењима купца проузрокованог вишом силом, трајао дуже од 24 часа непрекидно, износи обрачунати по тарифном елементу „активна снага“ ће се умањити сразмерно започетом броју дана трајања прекида у обрачунском периоду.

Купцу се, као максимална месечна снага, обрачунава снага измерена у периоду ограничења испоруке, ако је већа од највеће снаге измерене изван тог периода.

X.2. Објекат који се први пут прикључује на систем, пријава и одјава купца и обустава испоруке објекту купца

Купцу, односно енергетском субјекту, чији се објекат први пут прикључује, односно повезује на дистрибутивни систем, купцу којем је одобрено прикључење привременог објекта на рок краћи од 30 дана, као и купцу који се у складу са прописом којим се утврђују услови испоруке електричне енергије одјави или пријави у току месеца, обрачун по тарифним елементима „активна снага“ и „место испоруке“ се утврђује применом важећих тарифа „обрачунска снага“, „прекомерна снага“, и „трошак гарантованог снабдевача“ сразмерно броју дана колико је објекат био прикључен на дистрибутивни систем у обрачунском периоду.

Купцу код кога у току обрачунског периода дође до промене броја мерних места, за новоутврђени број мерних места обрачун се врши почев од наредног календарског месеца у односу на месец у којем је дошло до промене.

Купцу коме је, у складу са законом и прописом о условима испоруке и снабдевања електричне енергије, обустављена испорука електричне енергије, електрична енергија се обрачунава према тарифама „обрачунска снага“ и „трошак гарантованог снабдевача“ за све време трајања обуставе, осим у случају када је на његов захтев обустављена испорука која траје најмање годину дана.

X.3. Замена аутоматских осигурача аутоматским осигурачима називне снаге – струје која је мања или једнака одобреној снази

У случају када је, у складу са прописом којим се уређују услови испоруке електричне енергије, на захтев купца из категорије Широка потрошња, замењен главни топљиви осигурач аутоматским осигурачем или је извршена замена аутоматских осигурача аутоматским осигурачима називне снаге

– струје која је мања од одобрене, обрачун по тарифном елементу „активна снага“ се утврђује према називној струји уграђеног аутоматског осигурача, множењем називне струје са 0,23 за монофазни прикључак, а са 0,69 за трофазни прикључак и примењује се од наредног обрачунског периода у односу на месец у којем је уграђен или замењен аутоматски осигурач.

XI. НАЧИН, ПОСТУПАК И РОКОВИ ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА И ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПРОМЕНА ЦЕНЕ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

XI.1. Документација и рокови за достављање

Гарантовни снабдевач Агенцији доставља :

- 1) податке и документацију у складу са прописом којим се утврђује начин, поступак и рокови вођења књиговодствених евиденција, спровођења раздвајања рачуна по делатностима и достава података и документације за потребе регулације;
- 2) попуњене табеле инфо правила за израчунавање цене електричне енергије за *гарантовано снабдевање* које се објављују на сајту Агенције (www.aers.rs) (уз захтев за давање сагласности на одлуку о цени и на захтев Агенције);
- 3) попуњене табеле инфо правила за редовно извештавање које се објављују на сајту Агенције у складу са динамиком дефинисаном у табелама и
- 4) друге податке и документацију на захтев Агенције, у складу са Законом.

XI.2. Начин достављања

Податке и документацију из одељка XI.1. ове методологије *гарантовани снабдевач* доставља у писменој форми, потписане од стране овлашћеног лица, а попуњене табеле инфо правила и у електронској форми на e-mail адресу Агенције.

XI.3. Измена цене електричне енергије за *гарантовано* снабдевање

Агенција може да иницира измену цене *гарантованог снабдевања* у случају да утврди да због промена елемената који су служили за њено доношење у претходном поступку, *гарантовани снабдевач* применом регулисане цене остварује приходе који су за 5% већи од оправданог прихода који се добија применом ове методологије. *Гарантовани снабдевач* је дужан да на захтев Агенције, у року од 30 дана од дана пријема тог захтева, поднесе нови захтев за давање сагласности на одлуку о цени електричне енергије за *гарантовано снабдевање*, са одлуком о цени.

Ако цена електричне енергије, која је коришћена за обрачун трошкова набавке електричне енергије приликом последњег давања сагласности на одлуку о цени, порасте за више од 10%, *гарантовани снабдевач* може да поднесе Агенцији нови захтев за давање сагласности на одлуку о цени електричне енергије за *гарантовано* снабдевање на основу последњег одобреног и примењеног максимално одобреног прихода коригованог по основу трошкова набавке електричне енергије, пословне добити и обрачунатог корекционог елемента и постојећих и одобрених тарифних елемената.

XI.4. Неуредност захтева

Сматра се да захтев за давање сагласности на одлуку о цени електричне енергије за *гарантовано снабдевање* са одлуком о цени није поднет, уколико документација из одељка XI.1. ове методологије није достављена Агенцији у роковима и на начин утврђен прописом којим се утврђује

начин, поступак и рокови вођења књиговодствених евиденција, спровођења раздвајања рачуна по делатностима и достава података и документације за потребе регулације и овом методологијом.

XII. ПРИМЕНА МЕТОДОЛОГИЈЕ

До првог образовања цене електричне енергије за јавно снабдевање у складу са одредбама ове методологије, примењиваће се цене енергетског субјекта које су биле примењене по тарифама утврђеним за тарифне елементе „активна снага“, „активна енергија“, „реактивна енергија“ и „место испоруке“, на дан ступања на снагу ове методологије.

У периоду од дана ступања на снагу ове методологије до 31. децембра 2024. године, купцима из категорије Широка потрошња – група купаца Домаћинство, за објекте са трофазним прикључком за које је одобрена снага, у смислу одељка VI.1. и одељка X.3. ове методологије, већа од 11,04 kW, али највише 17,25 kW, одобрена активна снага ће се обрачунавати за 11,04 kW, а ако је месечна потрошња активне енергије у објекту до 350 kWh, одобрена снага за тај календарски месец ће се обрачунавати за 6,90 kW.

Месечна потрошња активне енергије до 350 kWh, у смислу става 2. овог поглавља, утврђује се применом става 7. одељка VII.2.2. ове методологије.